V. XIZMETLER

Ekonomikanıń tiykarǵı tarawlarınan biri bolǵan xızmetler tarawınıń áhimiyeti júdá úlken. Islep shıǵarıw processleriniń quramalasıp atırǵanlıǵı, bazardı kúnlik hám individual talaplarǵa tán tutınıw tovarları menen toltırıw, innovacion rawajlanıwdıń jedel ósiwi jámiyet turmıs dárejesiniń jaqsılanıwına alıp keledi. Bular finans, transport, qamsızlandırıw hám basqa túrlerdegi xızmetlersiz ámelge aspaydı.

Xızmetler tarawında 14,9 mińnan aslam kárxanalar hám shólkemler jumıs islep atır, bul kórsetkish ótken jıldıń sol dáwirine salıstırǵanda 99,2 % ti quradı. Jańa kárxana hám shólkemlerdi ashıw, sonday-aq háreket etip turǵan kárxana hám shólkemler tárepinen innovacion texnologiyalardan paydalanıw hám kórsetilip atırǵan xızmetler túrlerin keńeytiw keleshekte jańa jumıs orınların kóbeytiw hám xalıqtıń turmıs dárejesin jaqsılawǵa imkan beredi.

Xızmetler tarawında háreket etip turǵan kárxanalar hám shólkemler sanı, *birlikte*
(fermer hám diyqan xojalıqlarınan tısqarı) 2023 jıl 1 aprel jaǵdayına

Sawda-6566

Basqa túrdegi xızmetler- 5544

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri-1185

Tasıw hám saqlaw-840

Den-sawlıqtı saqlaw- 450

Baylanıs hám málimleme xızmeti- 381

2023 jıl 1 aprel jaǵdayına kárxana hám shólkemlerdiń ulıwma sanında xızmetler tarawında háreket etip turǵan kárxanalardıń úlesi, *% te*
(fermer hám diyqan xojalıqlarınan tısqarı)

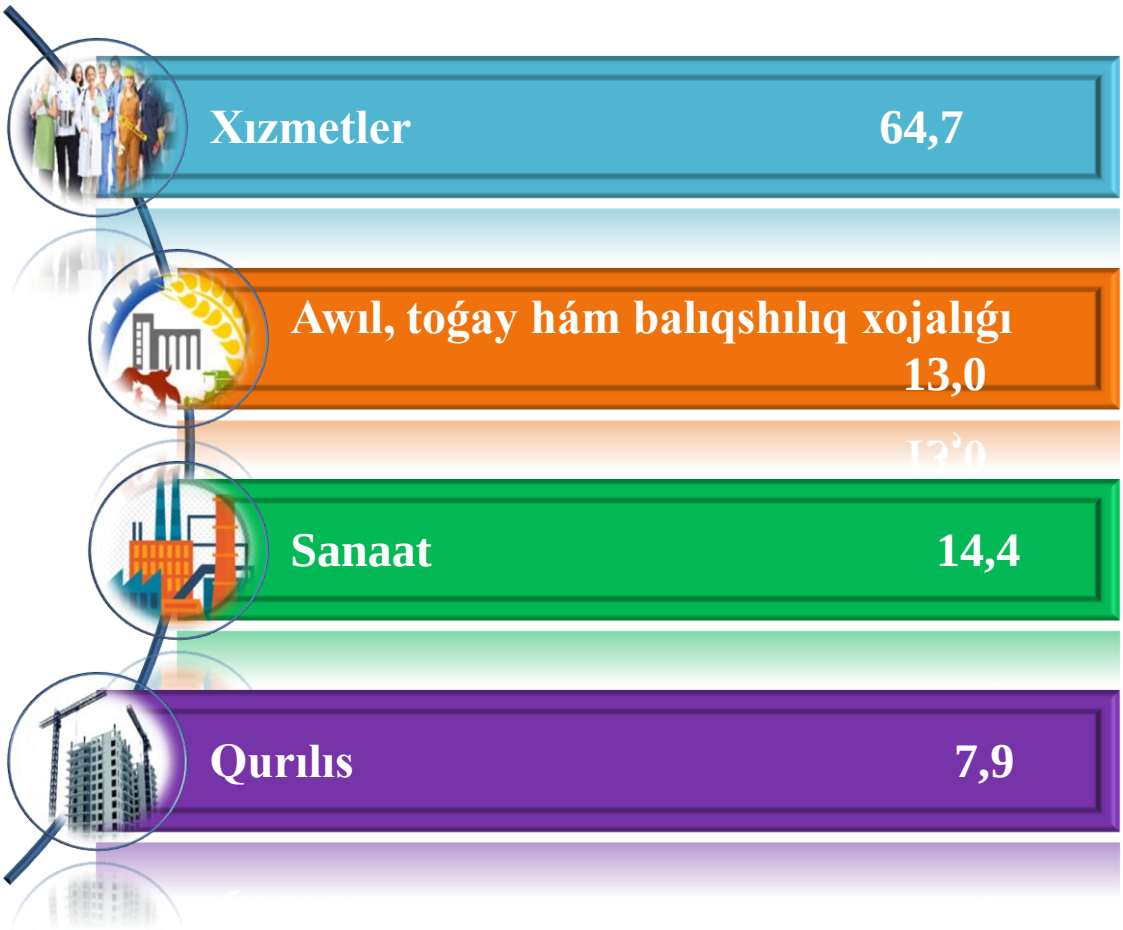

2023 jıl 1 aprel jaǵdayına xızmetler tarawında háreket etip turǵan kárxana hám shólkemler quramında eń joqarı úlesin sawda xızmeti menen shuǵıllanıwshı kárxana hám shólkemler 43,9 % quraydı.

Jasaw hám awqatlanıw tarawında háreket etip turǵan kárxana hám shólkemlerdiń úlesi 7,9 % ti quradı.

Xızmetler tarawında háreket etip turǵan kárxana hám shólkemlerdiń ulıwma sanında tasıw hám saqlaw túri menen shuǵıllanıp atırǵan kárxana hám shólkemlerdiń úlesi 5,6 % ke jetti.

Den sawlıqtı saqlaw tarawında háreket etip atırǵan hám sociallıq xızmetler kórsetiwshi kárxanalar hám shólkemlerdiń úlesi 3,0 % ti quradı.

Baylanıs hám málimleme xızmeti menen shuǵıllanıwshı kárxanalar hám

shólkemler úlesi 2,5 % ke teń boldı.

2023 jıl yanvar-mart aylarında bazar xızmetlerin islep shıǵarıwdıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kólemi 2712,7 mlrd. somdı quradı, sonnan awıllıq jerlerinde 619,9 mlrd. som xızmetler kólemin quradı. 2022 jıldıń yanvar-mart aylarına salıstırǵanda ósim páti 106,1 procentti quradı.

Xızmetler quramında eń úlken úles transport (jámi xızmetlerdiń 24,9 procenti) hám finanslıq 24,0 % ke, sawda xızmetler 22,4 % ke, baylanıs hám málimleme xızmeti 5,9 % ke, basqa xızmetler 22,8 % ke tuwrı keldi.

2023 jıl yanvar-mart aylarında kórsetilgen xızmetler quramı, % te

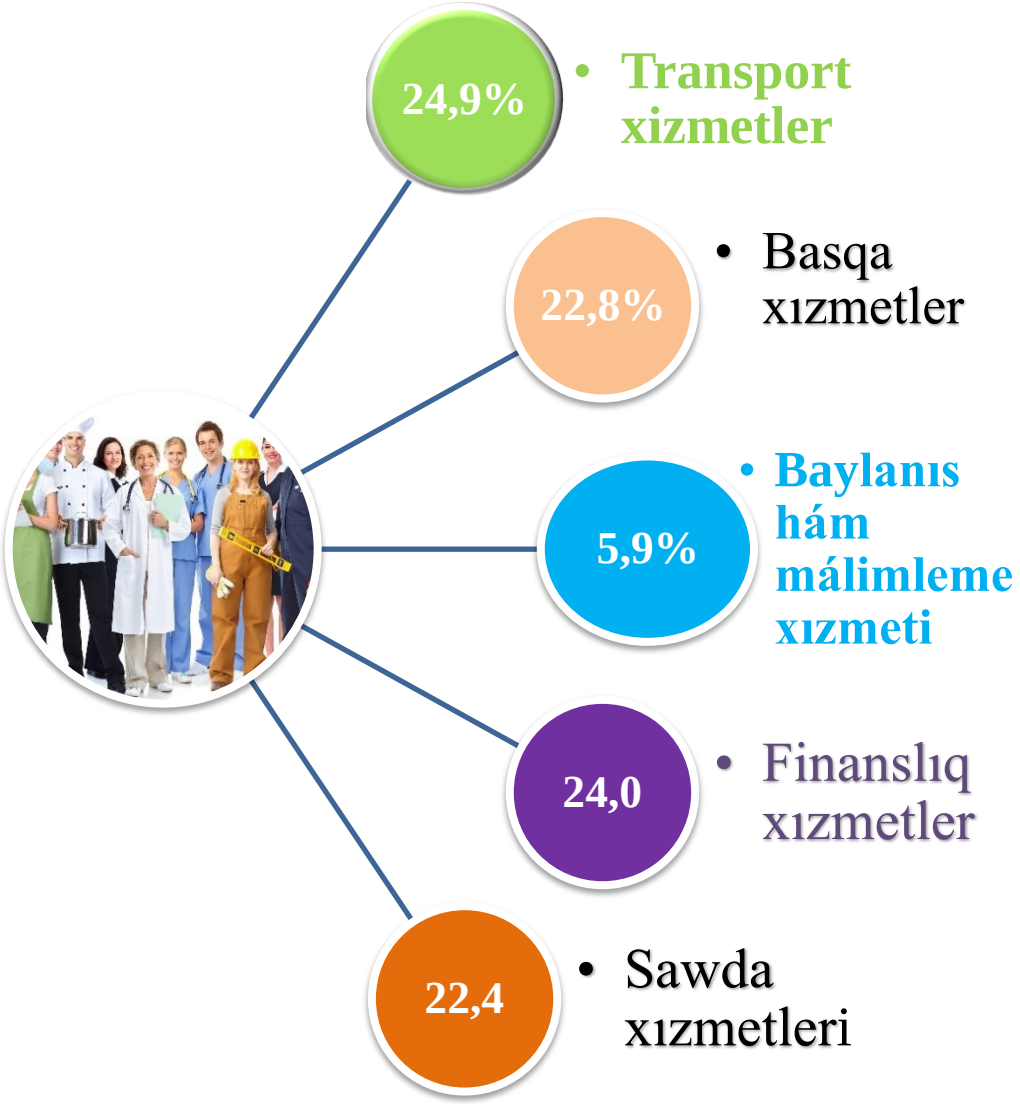

Yanvar- mart aylarında bazar xızmetlerin islep shıǵarıwdıń ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha quramı

	háreketteg kárxanalar sanı	*mlrd. som*		*ósim páti, %*	*úlesi, %*
		2023 j.	*2022 j.*		
Jámi xızmetler	**7 085,0**	**2712,7**	**2320,5**	**106, 1**	**100,0**
sonnan: xızmet túrleri boyınsha:					
baylanıs hám málimleme xızmeti	159,0	160,1	124,5	125,5	5,9
finanslıq xızmetler	103,0	650,7	546,5	106,9	24,0
transport xızmeti	773,0	675,8	617,2	103,4	24,9
sonnan: avtotransport xızmetleri	612,0	332,7	287,4	102,5	12,3
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	739,0	66,2	53,5	101,7	2,4
sawda xızmetleri	3 559,0	608,5	508,4	105,9	22,4
kóshpes múlk penen baylanıslı bolǵan xızmetler	227,0	60,1	53,8	102,9	2,2

dawamı

	hárekettegi kárxanalar sanı	mlrd. som		ósim páti, %	úlesi, %
		2023 j.	2022 j.		
bilimlendiriw tarawındağı xızmetler	223,0	115,4	104,8	99,6	4,3
densawlıqtı saqlaw tarawındağı xızmetler	274,0	35,3	30,8	105,7	1,3
ijara xızmetleri	70,0	45,4	43,7	95,7	1,7
kompyuterlerdi hám turmıslıq tovarlardı ońlaw xızmetleri	121,0	81,6	67,6	102,6	3,0
basqa jeke xızmetler	83,0	110,9	86,7	104,8	4,1
arxitektura, injenerlik izleniwler, texnikalıq sınawlar hám analiz tarawındağı xızmetler	93,0	32,0	20,0	147,3	1,2
basqa túrdegi xızmetler	661,0	70,7	63,0	103,7	2,6

Xızmetler quramında eń úlken úles transport (jámi xızmetlerdiń 24,9 procenti) hám finanslıq (24,0 procenti) xızmetlerine tuwrı keldi.

Sonday-aq, arxitektura, injenerlik izleniwler, texnikalıq sınawlar hám analiz tarawındağı xızmetler (147,3 procent), baylanıs hám málimleme xızmeti (125,5 procent), finanslıq xızmetler (106,9 procent) ósim páti joqarı boldı.

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha quramı,
(2023 jıl yanvar–mart, aylarında jámine salıstırǵanda % te)

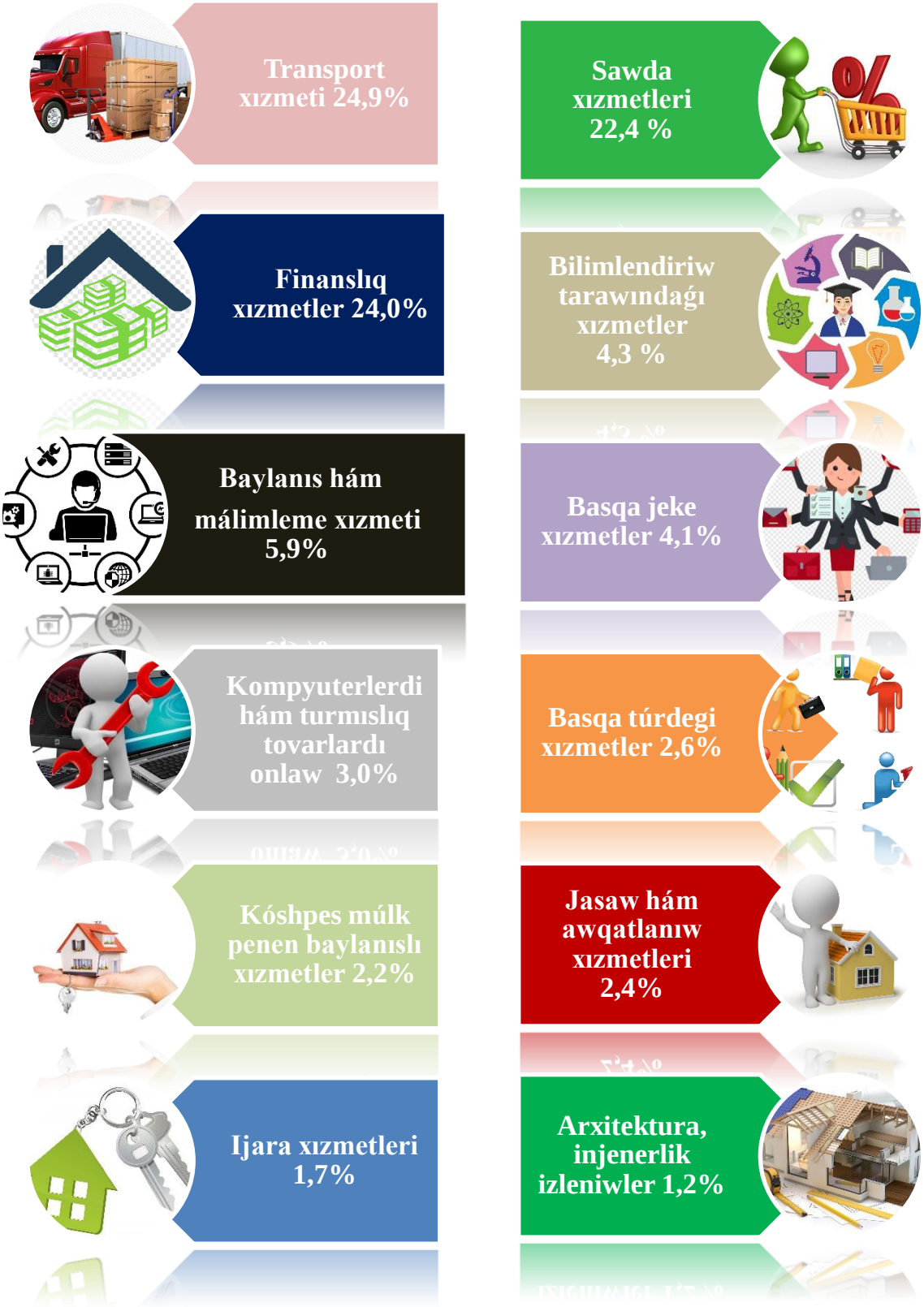

Bazar xızmetleriniń ulıwma kólemindegi sawda xızmetleri 22,4 % úlesti quraydı. Sawda ápiwayı bólistiriw mexanizminen tutınıwshıǵa baǵdarlanǵan bazar talapların qáliplestiriw processleriniń aktiv qatnasıwshısına aylandı. Házirgi waqıtta, sawda xızmetleri ekonomikada kórsetilgen jámi xızmetler kóleminiń sezilerli bólimi bolıp esaplanadı.

2023 jıl yanvar- mart aylarında sawda xızmetleri quramı, % te

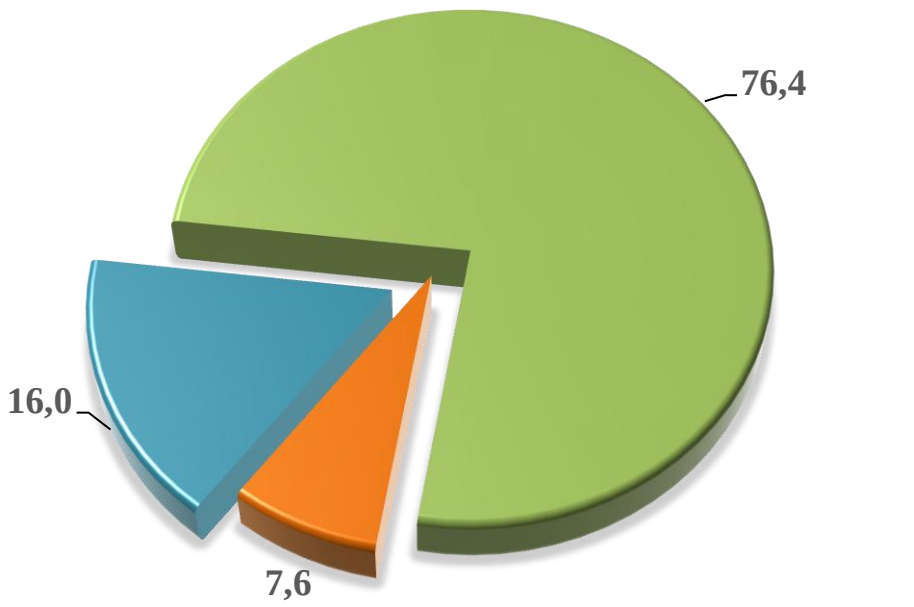

2023 jıldıń yanvar- mart aylarında ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha xızmetler islep shıǵarıw kólemi, mlrd. Som

Transport xızmetleri 675,8 mlrd. som

Finanslıq xızmetler 650,7 mlrd. som

Sawda xızmetleri 608,5 mlrd. som

Basqa xızmetler 183,4 mlrd. som

Málimleme hám baylanıs xızmetleri 160,1 mlrd. som

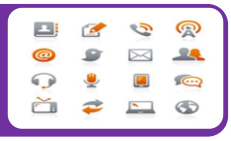

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler 115,4 mlrd. som

Basqa jeke xızmetler 110,9 mlrd. som

Kompyuterlerdi tovarlardı ońlaw xızmetleri 81,6 mlrd. som

Jasaw hám awqatlanıw xızmetler 66,2 mlrd. som

Kóshpes múlk penen baylanıslı bolǵan xızmetler 60,1 mlrd. som

Usı jıldıń yanvar-mart ayları dawamında ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler ulıwma kólemde transport xızmetleri eń joqarı úlesti iyelegen bolıp, 675,8 mlrd. somdı quraǵan, 2022 jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 103,4 % ti quraǵan (2022 jıl yanvar-mart aylarinda 617,2 mlrd. som), sonday-aq kórsetilgen xızmetler kóleminde finanslıq xızmetler 650,7 mlrd.som (2022 jıl yanvar-mart aylarinda 546,5 mlrd. som), sawda xızmetleri 608,5 mlrd. som (2022 jıl yanvar-mart aylarinda 508,4 mlrd. som) hám baylanıs hám málimleme xızmetlerde 160,1 mlrd. som (2022 jıl yanvar-mart aylarinda 124,5 mlrd. som) esesine tuwrı keldi.

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılǵan bazar xızmetleriniń ósim pátleri, %
(2023 jıl yanvar-mart ayları ushın)

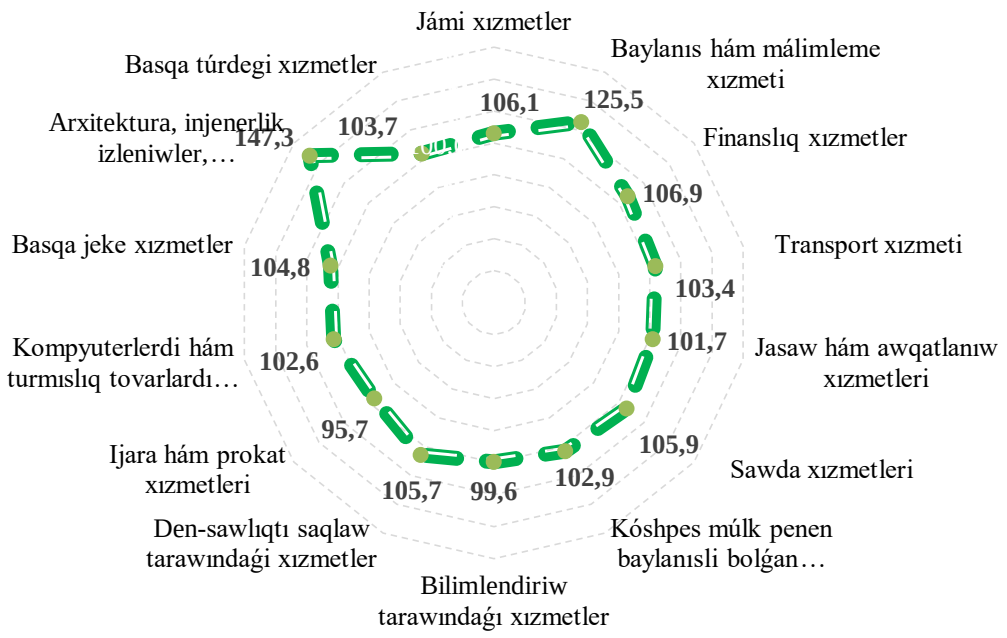

Sonıń menen birge, eń joqarı ósim pátleri arxitektura, injenerlik izleniwler, texnikalıq sınawlar hám analiz tarawındaǵı xızmetler (47,3 %) ke baylanıs hám málimleme xızmetleri (25,5 %) hám finanslıq xızmetler (6,9 %) baqlandı.

Respublikamızda kredit siyasatı boyınsha alıp barılıp atırǵan reformalardıń dawam ettiriliwi finanslıq xızmetlerdiń ósiwine imkaniyat jarattı. 2023 jıldıń yanvar-mart aylarında finanslıq xızmetleriniń ósim páti 6,9 % ke ósti.

Zamanǵa say bank xızmetlerin kórsetiw, sonnan "sanlı" bankler hám usaqlap satıw xızmetlerin kórsetiwge qáliplestirilgen bank bólimlerin ashıw ushın innovacion bank texnologiyaların ámeliyatqa endiriw, aralıqtan turıp bank xızmetlerin kórsetiw, tólem sistemasın jánede rawajlandırıw finanslıq xızmetlerdiń tez pátler menen rawajlanıwına járdem beredi.

2023 jıl yanvar-mart aylarında finanslıq xızmetler kólemi 650,7 mlrd. somǵa teń bolıp, 2022 jıl yanvar-mart aylarına salıstırǵanda ósim páti 106,9 % ti quradı.

2023 jıl yanvar- mart aylarında finanslıq xızmetlerdiń quramı, % te

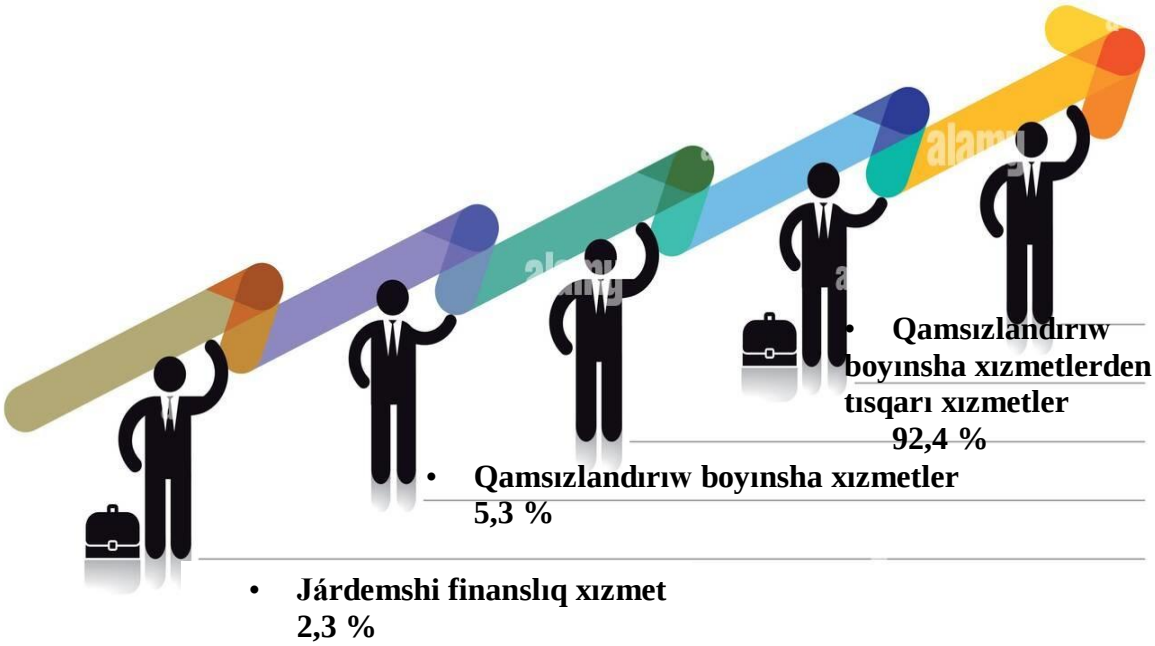

2023 jıl yanvar-mart aylarında qala hám rayonlar boyınsha xızmetler islep shıǵarıw

	Kólemi mlrd. som	*Ósim páti, % te*	*Xalıqtıń jan basına mıń somda*	*Ósim páti, % te*
Qaraqalpaqstan Respublikası	**2712,7**	**106,1**	**1370,7**	**104,6**
Nókis q.	1 085,6	105,1	3 240,6	103,4
rayonlar:				
Ámiwdárya	150,5	111,6	719,9	109,5
Beruniy	144,8	111,8	718,3	109,6
Bozataw	15,2	110,3	691,7	109,8
Qanlıkól	39,4	113,2	741,4	111,7
Qaraózek	47,7	113,9	880,7	113,1
Kegeyli	52,5	111,0	707,0	110,1
Qońırat	383,6	93,6	2 847,9	92,4
Moynaq	34,4	111,9	1 026,8	110,5
Nókis	58,4	112,2	1 100,8	110,0
Taqıyatas	68,2	117,7	893,2	116,6
Taxtakópir	41,1	110,4	1 057,1	115,2
Tórtkúl	219,6	110,0	975,0	108,2
Xojeli	121,4	111,7	953,2	110,3
Shımbay	84,4	110,2	733,6	109,3
Shomanay	40,3	110,5	698,5	109,4
Ellikqala	125,6	111,0	747,4	108,9

Qala hám rayonlar kesiminde xızmetlerdiń eń joqarı ósim páti Taqıyatas rayonına (117,7 %) tuwra keldi.

Qaraqalpaqstan Respublikası boyınsha kórsetilgen xızmetlerdiń úlesin Nókis qalasına (40,0 procent), Qońırat rayonına (14,1 procent), Tórtkúl rayonına (8,1 procent) hám Ámiwdárya (5,5 procent) rayonlarına tuwra keledi.

Eń tómen ósim pátleri Qońırat rayonında (93,6 %), Nókis qalasında (105,1 %) baqlandı.

2023 jıldıń yanvar-mart aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 1370,7 mıń. somdı quradı. Ósim páti ótken jılǵa salıstırǵanda 104,6 % ti quradı.

Usı kórsetkish aymaqlar arasında Nókis qalasında 3 240,6 mıń. somnan tuwra kelse al Bozataw rayonında 691,7 mıń. somǵa shekemgi aralıqtı quraydı.

Aymaqlar boyınsha xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi hám ósim páti
(2023 jıl yanvar-mart ayları ushın)

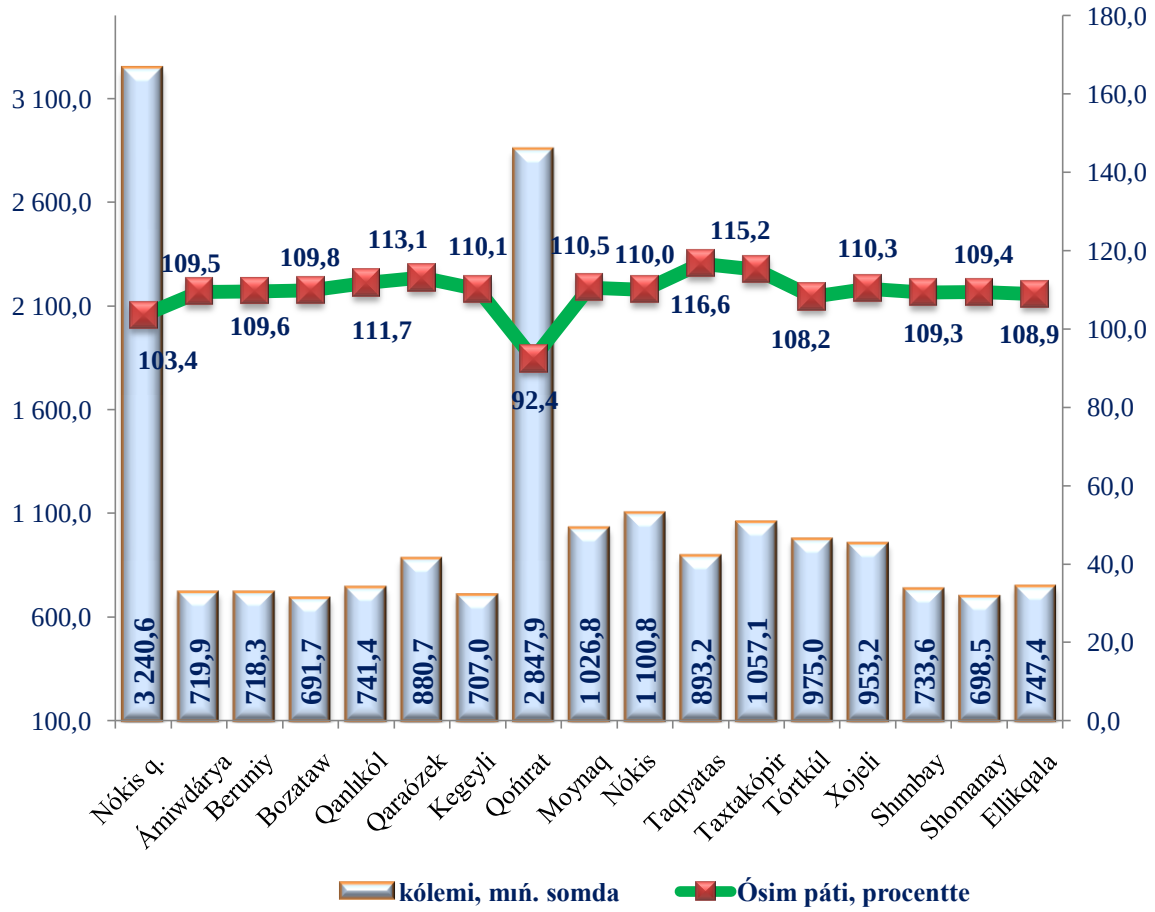

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen xızmetler boyınsha eń joqarı kórsetkish Nókis qalasında 3240,6 mıń. somǵa teń bolıp, ósim páti ótken jıldıń usı dáwirine salıstırǵanda 103,4 % ti quradı.

Bunnan tısqarı, xalıqtıń jan basına kórsetilgen xızmetler kóleminiń sezilerli ósiwi Taqıyatas (116,6 %), Taxtakópir (115,2 %), Qaraózek (113,1 %), Qanlıkól (111,7 %) rayonlarında baqlandı.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen xızmetlerdiń eń pás kórsetkishi, Bozataw (691,7 mıń.som), Shomanay (698,5 mıń.som) rayonlarında baqlandı.

2023 jıl yanvar- mart aylarında qala hám rayonlar boyınsha sawda xızmetler kólemi

Nókis q.	155,0 mlrd som
Tórtkúl	88,9 mlrd som
Ámiwdárya	47,5 mlrd som
Ellikqala	47,5 mlrd som
Beruniy	46,6 mlrd som
Xojeli	39,6 mlrd som
Qońırat	37,2 mlrd som
Shımbay	26,7 mlrd som
Taqıyatas	23,7 mlrd som
Nókis	18,8 mlrd som
Kegeyli	16,1 mlrd som
Shomanay	13,2 mlrd som
Qaraózek	13,0 mlrd som
Taxtakópir	11,1 mlrd som
Moynaq	10,1 mlrd som
Qanlıkól	9,3 mlrd som
Bozataw	4,2 mlrd som

Sawda xızmetleriniń kólemi boyınsha eń joqarǵı kórsetkish Nókis qalasında (155,0 mlrd. som), Tórtkúl (88,9 mlrd. som) hám Ámiwdárya (47,5 mlrd. som) rayonlarında baqlandı.

Sawda xızmetleri eń pás kórsetkish Bozataw (4,2 mlrd. som) rayonında gúzetildi.

2023 jıl yanvar-mart aylarında sawda xızmetleri kólemi 608,5 mlrd. somǵa teń boldı, ótken jıldıń sol dáwirine salıstırǵanda ósiw páti 105,9 % ti quradı.

2023 jıl yanvar- mart aylarında qala hám rayonlar boyınsha sawda xızmetleriniń ósim páti, % te

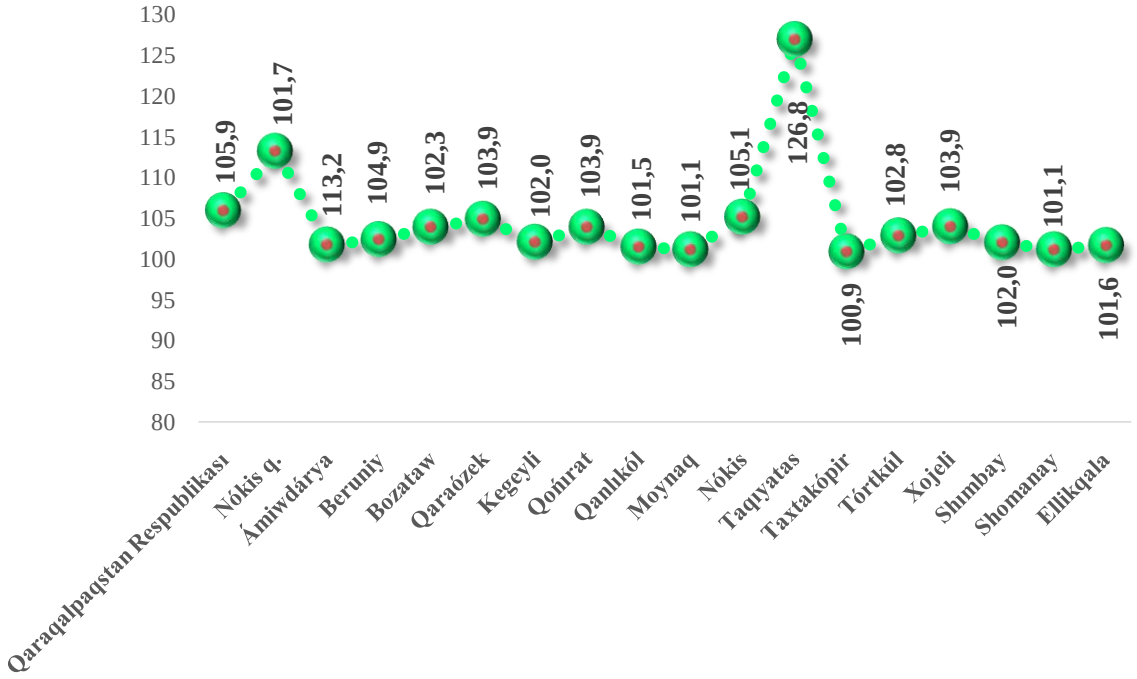

2022-jıl yanvar-mart aylarına salıstırǵanda sawda xızmetlerinde eń joqarı ósim pátleri Taqıyatas (126,8 %), Nókis qalasında (113,2 %) hám Nókis rayonlarında (105,1 %) baqlandı.

Eń kem ósim páti Taxtakópir rayonında (100,9 %) baqlandı.

2023 jıl yanvar-mart aylarında qala hám rayonlar boyınsha sawda xızmetleri úlesi, % te

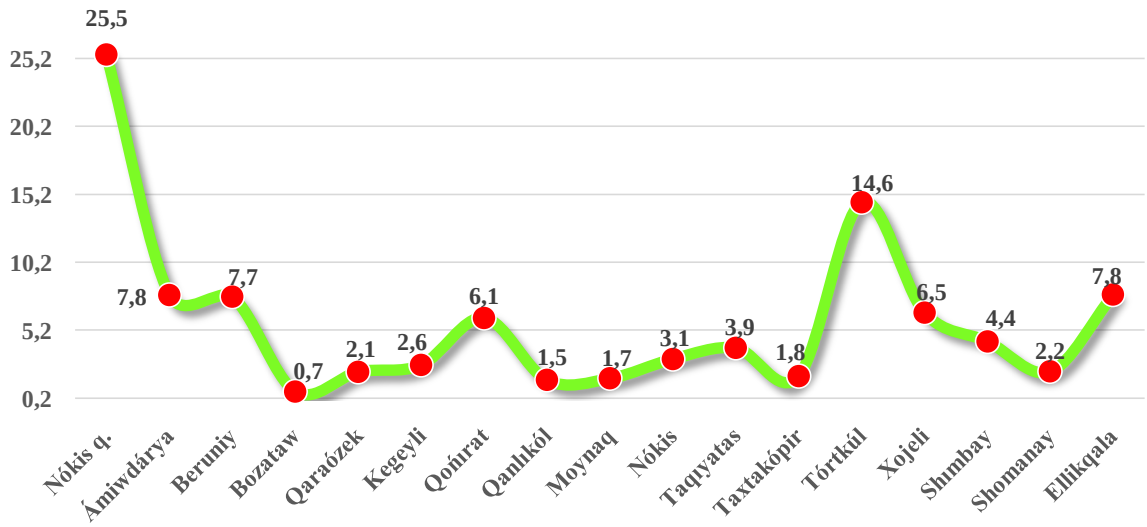

Sawda xızmetleri kóleminde eń joqarı úlesti qala hám rayonlar arasında Nókis qalası (25,5 %) hám Tórtkúl (14,6 %) rayonları iyeleydi.

Qala hám rayonlar arasında eń kem úles Bozataw (0,7 %), Qanlıkól (1,5 %) Moynaq (1,7 %) rayonlarına tuwra keledi.

2023 jıldıń yanvar- mart aylarında transport xızmetleri kólemi 675,8 mlrd. somǵa teń boldı. Ótken jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 103,4 % ti quradı.

2023 jıl yanvar- mart aylarında qala hám rayonlar boyınsha transport xızmetleriniń ósim páti hám kólemi

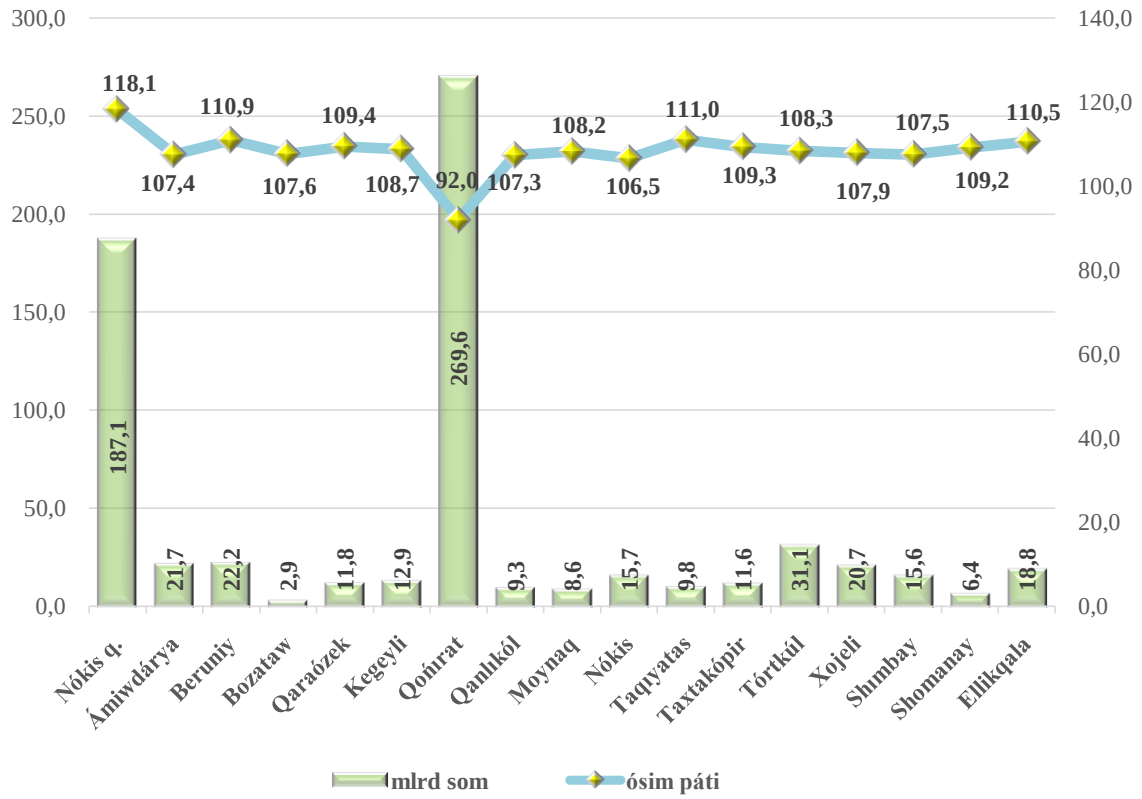

Transport xızmetleri kólemi boyınsha eń joqarı kórsetkish Qońırat rayonında (269,6 mlrd. som) hám Nókis qalasında (187,1 mlrd. som) gúzetildi.

Transport xızmetleri kólemi boyınsha eń pás kórsetkish Bozataw rayonında (2,9 mlrd. som) gúzetildi.